

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Wijnaerden, gebiedsontwikkeling Maasoever Neer-Buggenum, gemeente Leudal

Advies over reikwijdte en detailniveau
van het milieueffectrapport

13 mei 2015 / rapportnummer 3032-09

1. Hoofdpunten van het MER

Zand- en Grindbedrijf Kuypers B.V. wil bouwstoffen winnen in de uiterwaarden van de Maas die zijn gelegen in de gemeenten Leudal en Peel-en-Maas. Hoogwaterbescherming en natuur- en recreatieontwikkeling zijn extra doelen van dit project. Om het project mogelijk te maken zijn een wijziging van het bestemmingsplan van de gemeente Leudal en een ontgrondingenvergunning nodig. In een milieueffectrapport worden de gevolgen van het voornemen in kaart gebracht. Zowel de provincie Limburg als de gemeente Leudal hebben een rol in de besluitvorming over dit voornemen.

De Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna 'de Commissie')¹ geeft in dit advies aan wat de reikwijdte en het detailniveau dienen te zijn van het op te stellen MER. Ze beschouwt de volgende informatie als essentieel voor het meewegen van het milieubelang in de besluiten over de planherziening en de vergunning, en daarmee als relevante informatie voor het MER:

- Een eenduidige beschrijving, onderbouwing en prioritering van de doelstellingen van het voornemen;
- een onderbouwing van de afbakening van alternatieven op grond van de doelstellingen en van de randvoorwaarden voor het voornemen;
- inzicht in de mate waarin die doelen met ieder van de alternatieven kunnen worden gerealiseerd;
- inzicht in de effecten van de alternatieven voor de ecologische hoofdstructuur (EHS) en voor de Natura 2000-gebieden Leudal en Swalmdal.

Besluitvormers en insprekers lezen in de eerste plaats de samenvatting van het MER. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

In de volgende hoofdstukken beschrijft de Commissie in meer detail welke informatie het MER moet bevatten. De Commissie bouwt in haar advies voort op het document "Wijnaerden, gebiedsontwikkeling Maasoever Neer-Buggenum, Notitie Reikwijdte en Detailniveau" (hierna NRD). Dat wil zeggen dat ze in dit advies niet ingaat op de punten die naar haar mening in de NRD voldoende aan de orde komen.

¹ De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. Projectstukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden door op www.commissiemer.nl projectnummer 3032 in te vullen in het zoekvak.

2. Doelen, kader en besluiten

2.1 Doelen

Het voornemen betreft een particulier initiatief, namelijk de winning van 10 miljoen ton bouwstoffen in delen van de uiterwaarden van de Maas gelegen in de gemeenten Leudal en Peel-en-Maas. Meer specifiek gaat het om gronden gelegen op de westelijke Maasoever, tussen Buggenum en de haven van Hanssum en in Kesseleik ter hoogte van het zand- en grindbedrijf. Voor de ontgroning en de inrichting van de gebieden zijn meerdere doelen geformuleerd. De doelen betreffen bijvoorbeeld de opbrengst aan grondstoffen, de realisatie van landschappelijke en natuurkwaliteit, de bijdrage aan de hoogwaterbescherming en de ontwikkeling van recreatievoorzieningen na het beëindigen van de winning.

De doelen zijn, zo blijkt uit de NRD, in verschillende beleidsdocumenten vastgelegd, zoals het Provinciaal Omgevingsplan Limburg, de structuurvisie en het masterplan Maasplassen en het coalitieakkoord Leudal 2014-2018. Ieder nieuw document detailleert of actualiseert de kaders en doelen geformuleerd in eerdere documenten. Voor het formuleren van de doelen is ook gebruikgemaakt van een werkgroep waarin de initiatiefnemer, overheden en belangengroepen zijn vertegenwoordigd. Tijdens de gehele projectvoorbereiding is gezocht naar mogelijkheden om werk met werk te maken. Dat blijkt onder andere uit de voorgenomen oprichting van een 'zandfonds' waarbij een deel van de inkomsten uit de zandwinning voor verbetering van de omgevingskwaliteit zullen worden ingezet.

De onderbouwing en het belang van de verschillende projectdoelen die in de NRD zijn genoemd, en de relaties tussen die doelen zijn echter nog onvoldoende duidelijk. Zo is het onderscheid niet duidelijk tussen dat wat essentieel is voor het project ('must have'), dat wat gewenst is ('nice to have') en dat wat in de vervolgfase aan de orde kan komen ('could/would have').²

Het MER moet voor ieder doel (bouwstoffenwinning, hoogwaterveiligheid, natuurwaarde, recreatie) het volgende beschrijven:

- hoe die doelen tot stand zijn gekomen. Dat is belangrijk omdat hiermee de hardheid ervan kan worden bepaald (prioriteitstelling). Zo weegt vastgesteld beleid voor de EHS zwaarder dan nieuwe wensen die binnen de werk- of klankbordgroep Wijnaerden op het gebied van natuur(ontwikkeling) zijn geuit. En zo weegt een rendabele business-case zwaarder dan de mate waarin het eindresultaat bijdraagt aan bepaalde recreatieve functie. Verder kan met deze informatie beter onderscheid worden gemaakt tussen doelen en randvoorwaarden voor het project;
- wat de (toetsbare) minimumeisen zijn waaraan het eindresultaat moet voldoen. Dat is belangrijk omdat hiermee kan worden bepaald welke winnings- en inrichtingsalternatieven in aanmerking komen en hoe ze beoordeeld moeten worden. Zo bepaalt de minimumbij-

² Het belang van helderheid over (de relatie tussen) de projectdoelen blijkt ook uit de zienswijzen van de Stichting Studiegroep Leudal, de Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg en de fracties Ronduit Open en Progressief Leudal die vraagtekens plaatsen bij de aanleiding voor en de afbakening van het project.

drage die het project moet leveren aan de hoogwaterveiligheid welke combinaties van ingrepen mogelijk zijn. Naar de Commissie heeft begrepen is hoogwaterveiligheid een bepalend doel voor het project. Het MER moet duidelijk maken wat de beoogde waterstandsaling is (aantal centimeters verlaging) en hoe milieuargumenten in die afweging een rol hebben gespeeld;

- welk doel behoort tot het voornemen dat voor besluitvorming voorligt en welk doel in een later stadium, eventueel onder verantwoordelijkheid van een andere partij, gerealiseerd zal worden.³ Dat is belangrijk omdat het MER de gevolgen dient te beschrijven van alle activiteiten die samen het voornemen maken.

Uit de NRD en de informatie die de Commissie ontving bij het bezoek aan het plangebied blijkt dat de projectdoelen nog niet volledig zijn uitgekristalliseerd. Het MER moet helpen bij het verhelderen van punten waarover nog geen eenduidige afspraken zijn gemaakt. Het is belangrijk om deze eenduidigheid te bereiken omdat:

- de doelen, zoals hiervoor is gezegd, de afbakening van de te beschouwen alternatieven bepalen;
- het MER duidelijk moet maken in hoeverre ieder alternatief de beoogde doelen haalt en welke milieueffecten daar tegenover staan.

2.2 Randvoorwaarden/kader

Het eindresultaat dient te voldoen aan een groot aantal wettelijke en beleidsmatige randvoorwaarden. Hoofdstuk 3 van de NRD beschrijft een belangrijk deel van de wetgeving en beleidsdocumenten waaruit die randvoorwaarden voortkomen. Daarnaast gelden mogelijk nog andere randvoorwaarden, bijvoorbeeld afkomstig uit de overleggen met de werk- of klankbordgroep. De Commissie adviseert om *alle* randvoorwaarden in het MER zo concreet mogelijk te benoemen en de hardheid ervan aan te geven.⁴

Ga verder ook in op het volgende:

- De wetgeving en het beleid die relevant zijn voor de hoogwatermaatregelen (zoals de Waterwet en het Deltaprogramma^{5, 6}), waaronder de keuze van beschermingsniveaus en het tijdstip waarop deze bereikt moeten zijn. Geef aan of het voornemen kan voldoen aan de randvoorwaarden en de voorkeuren die hieruit voortkomen en motiveer waarom het voornemen aangemerkt kan worden als “no regret” maatregel ten aanzien van hoogwaterveiligheid.

³ De Commissie heeft op 8 april 2015 een bezoek gebracht aan het plangebied om zich op te hoogte te stellen van de situatie. Tijdens dat bezoek hebben de initiatiefnemer en de gemeente aangegeven dat bijvoorbeeld de opwaardering van de jachthaven van Hanssum en de aanleg van een noodbank in Buggenum geen deel uitmaken van het project.

⁴ Het belang van een concrete beschrijving en taxatie van die randvoorwaarden blijkt ook uit de zienswijzen van de Stichting Studiegroep Leudal en van de Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg, die zich op het standpunt stellen dat het project aan een aantal randvoorwaarden niet kan voldoen, zoals sommige randvoorwaarden uit de intergemeentelijke structuurvisie Maasplassen.

⁵ Zie onder meer de Onderzoeksrapportage fase 2 regioproces t.b.v. de Voorkeursstrategie Maasvallei en de bijbehorende Kaartenatlas, en het Synthesedocument Rivieren bij het Deltaprogramma 2015.

⁶ Ook al zijn er nog geen besluiten genomen over de inhoud van strategieën of maatregelen, toch acht de Commissie het wenselijk om de analyses en de strategieën die er nu liggen te gebruiken bij het beoordelen van de alternatieven voor het voornemen.

- Een deel van het gebied waar de winning plaatsvindt, behoort tot de ecologische hoofdstructuur (EHS). Het MER moet aangeven welke doelen en ambities de provincie en Staatsbosbeheer voor dat deel van de EHS hebben opgesteld.
- Ook de beoogde landschappelijke situatie moet zo worden beschreven dat kan worden aangetoond in hoeverre de alternatieven voor het voornemen eraan kunnen voldoen.

2.3 Besluit

De m.e.r.-procedure wordt doorlopen voor de herziening van het bestemmingsplan van de uiterwaarden in de gemeente Leudal en voor het verlenen van een ontgrondingenvergunning. Paragraaf 7.4 stelt dat nog andere vergunningen en ontheffingen nodig zijn. Geef in het MER aan welke dat zijn, wie daarvoor het bevoegde gezag is en welke planning daarbij wordt aangehouden.

3. Voorgenomen activiteit en alternatieven

3.1 Algemeen

De Commissie constateert dat alleen inrichtingsalternatieven zullen worden onderzocht. Er worden geen locatiealternatieven onderzocht en de omvang van de ontgroning is in alle alternatieven dezelfde. Beschrijf hoe de gestelde doelen de keuze en de afbakening van de (inrichtings-)alternatieven hebben bepaald en waarom het aanleggen van een hoogwatergeul in Kesseleik ter hoogte van het zand- en grindbedrijf geen integraal onderdeel vormt van de alternatieven maar als variant in het MER wordt meegenomen. Hoogwaterbescherming — de belangrijkste reden voor het aanleggen van de geul — is immers gepresenteerd als een bepalend doel van het project. Geef aan welke onderdelen van de beschouwde alternatieven overeenkomen met dan wel afwijken van het vervallen alternatief uit het masterplan Maasplassen, en waarom dat alternatief niet past binnen de actuele randvoorwaarden.⁷

Beschrijf voor ieder alternatief de combinatie van ingrepen (maatregelen). Geef aan hoe combinatie(s) van maatregelen ingezet worden voor het realiseren van de gewenste waterstandsverlaging en voor een eventuele extra verlaging ter compensatie van de effecten van vegetatie die zich in het heringerichte gebied ontwikkelt, op de waterafvoer en het hoogwater.

3.2 Referentie

Beschrijf in het MER de bestaande actuele toestand van het milieu in het studiegebied zodat voor de omgeving duidelijk is in hoeverre de nieuwe situatie anders zal zijn dan wat nu wordt ervaren. Beschrijf daarnaast de te verwachten milieutoestand als gevolg van de “autonome

⁷ De Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg signaleert onduidelijkheden in de beschrijving van het alternatief uit het Masterplan en in de argumenten waarom het niet kan voldoen aan gestelde randvoorwaarden en dus afvalt als mogelijk alternatief voor het MER.

ontwikkeling”, als referentie voor de milieueffecten die optreden bij realisatie van het voornemen.⁸ Daarbij wordt onder de “autonome ontwikkeling” verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu, zonder dat de voorgenomen activiteit of één van de alternatieven wordt gerealiseerd, maar wel inclusief ontwikkelingen in het studiegebied waarover reeds is besloten.^{9, 10}

4. Bestaande milieusituatie en milieugevolgen

4.1 Algemeen

Voor de onderlinge vergelijking moeten de milieugevolgen van referentie en de alternatieven volgens dezelfde methode en met hetzelfde detailniveau worden beschreven. Onderbouw de keuze van de rekenregels/-modellen en van de gegevens waarmee de gevolgen van het voornemen voor bijvoorbeeld het grondwater en de geluidhinder worden bepaald. Vertaal dit zo mogelijk in een bandbreedte voor de genoemde gevolgen en geef aan wat dit betekent voor het onderscheid tussen de alternatieven.

4.2 Bodem, grond- en oppervlaktewater

Beschrijf in het MER de bodemkundige en geologische opbouw van het gebied en de effecten van de ontgroning daarop, zoals:

- welke lagen door de ontgroning worden doorsneden;
- de hoeveelheden vermarktbaar en niet-vermarktbaar grond (grondverzet / grondstromen). Geef in het bijzonder aan waar en in welke mate verontreinigd sediment of uiterwaardgrond aanwezig is, welk deel (waar en welke hoeveelheden) hiervan bij de uitvoering van het plan wordt verwijderd, en welke bestemming dit sediment krijgt. Als specie van buiten het projectgebied wordt aangevoerd, maak dan duidelijk aan welke kwaliteitseisen deze moet voldoen, om welke volumes het gaat, en waar ze wordt toegepast;
- waar eventuele aanvullingen plaatsvinden;
- in welke mate de opbouw hierdoor verandert.

Breng de huidige geohydrologische situatie in beeld aan de hand van:

- kaartbeelden (met een duidelijke topografische ondergrond) van het ruimtelijk verloop van grondwaterstanden en stijghoogten zowel in winter-, voorjaars- als zomerperioden, en de grondwaterstandsdiepten onder het maaiveld;

⁸ Let op: in een Passende beoordeling vormt de huidige situatie de referentie voor de beoordeling van effecten op de Natura 2000-gebieden.

⁹ Een voorbeeld is de ontwikkeling bij Nunhems waarvan sprake is in de zienswijzen van de Stichting Studiegroep Leudal, de Dorpsraad Buggenum, de D66-fractie Leudal en de Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg. Duidelijk moet zijn voor welke aspecten (bijvoorbeeld: landschap) en in welke mate een project als dit de effecten van het voornemen beïnvloedt.

¹⁰ De Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg benoemt een aantal ingrepen die onterecht zouden worden beschouwd als onderdeel van de autonome ontwikkeling (de aanleg van een dagstrand en enkele andere recreatievoorzieningen en van een verbinding tussen de huidige ontgroning en Bouxweerd) of als onderdeel van het voornemen (het opheffen van de intensieve veehouderij). Het MER moet iedere onduidelijkheid hierover wegnemen door de verdeling van ingrepen over autonome ontwikkeling en voornemen eenduidig te onderbouwen.

- de fluctuatie van de grondwaterstanden op enkele typerende locaties, onder invloed van de Maas, neerslag en verdamping.

Breng de huidige grondwaterstromen in beeld en ga daarbij specifiek in op de kwantiteit en kwaliteit en de herkomst van de verschillende kwelstromen.

Analyseer de grondwatereffecten van de ontgroning die momenteel wordt afgerond aan de hand van de beschikbare grondwaterstandsmetingen. Vanwege de variatie in de waterstanden van de Maas en in de neerslag wordt daarbij tijdreeksanalyse aanbevolen.¹¹ Gebruik deze bevindingen bij de effectbepaling van de voorgenomen ontgroning.¹² Modelberekeningen beschouwt de Commissie slechts als een optie indien het meetnet bij nader inzien werkelijk te kortschiet.¹³

Beschrijf de gevolgen van de ontgroningen voor de waterhuishouding en het grondwater, zowel in de fase van ontgroning als na herinrichten van het gebied.¹⁴ Besteed daarbij in ieder geval aandacht aan de volgende effecten:

- de effecten van het voornemen op de grondwaterstanden en stijghoogten, en de verbreiding en intensiteit van kwel en wegzijging (maak dit duidelijk met kaartbeelden op een duidelijke topografische ondergrond); ga na in hoeverre de effecten bepaald worden door natte of droge omstandigheden (zomer, winter);
- de mogelijke consequenties van veranderingen in het grondwatersysteem op de landbouw en op de noodzaak voor onttrekking van grondwater voor beregning (mede gebaseerd op de huidige praktijk van beregenen);¹⁵
- de mogelijke consequenties van het gecombineerde effect van vergraving en onttrekking op de natuur, waaronder de EHS en Natura 2000-gebieden (zie paragraaf 4.4 van dit advies);
- de kansen op zetting en de daaraan verbonden risico's voor de bebouwing in de nabijheid van het plangebied;¹⁶
- de te verwachten waterdiepten en waterkwaliteit in de eindsituatie, gegeven de bodemdiepte van de plassen, de invloed van de Maas en de eventuele belasting van het water met nutriëntrijk grondwater vanuit omringend landbouwgebied;
- de mogelijke vertroebeling van het Maaswater tijdens uitvoering van de ontgrondingswerkzaamheden, en de mogelijkheden om deze effecten te beperken.

¹¹ Uit metingen van peilbuizen op korte afstand van de ontgroning zijn de effecten ervan naar verwachting gemakkelijk af te leiden. Op grotere afstand is tijdreeksanalyse noodzakelijk.

¹² Het belang van deze informatie wordt niet alleen in de NRD onderschreven (zie paragraaf 6.5 op blz. 47) maar blijkt ook uit zienswijzen zoals die van twee omwonenden (brieven d.d. 20 april 2015), de Dorpsraad Buggenum en de fracties Ronduit Open en Progressief Leudal die vragen om reeds opgetreden effecten op de grondwaterstand te betrekken bij het in beeld brengen van te verwachten ontwikkelingen.

¹³ Om uit berekeningen effecten af te leiden, dienen de daadwerkelijk opgetreden neerslag en Maaswaterstand in het model te worden ingevoerd en geen gemiddelden, en moet het model dynamisch worden gekalibreerd.

¹⁴ De berekeningen dienen een goed beeld te geven van de daadwerkelijk te verwachten effecten van de ontgroning. De ervaring leert 1) dat effecten tijdens hoogwater, zoals eventuele grondwateroverlast, niet goed stationair kunnen worden berekend omdat het hoogwatergolf al voorbij is voor het grondwatersysteem de stationaire toestand heeft bereikt en 2) dat bij stationair berekenen van de zomer- en wintersituatie een correcte bepaling van de representatieve grondwateraanvulling voor deze seizoenen niet altijd eenvoudig is. Dynamisch doorrekenen is in praktijk dan ook gemakkelijker.

¹⁵ Zie hiervoor bijvoorbeeld de zienswijze van de LLTB.

¹⁶ Zie hiervoor ook een zienswijze van een omwonende van 4 april 2015.

4.3 Rivierkunde

Beschrijf de rivierkundige situatie aan de hand van:

- kaartbeelden van het verhang, de ruimtelijke verdeling van de stroomsnelheden op de Maas bij een gemiddelde afvoer en tijdens maatgevend hoogwater;
- kaartbeelden van de hydraulische ruwheden en de bodemhoogten in de huidige en toekomstige situatie;
- de frequentie van optreden van de Maaswaterstanden in de huidige situatie.

Geef aan de hand van deze kaarten aan waar de hydraulische knelpunten bij hoogwater zich bevinden. Ga tevens na of en zo ja waar tijdens laagwater eventuele knelpunten aanwezig zijn met betrekking tot de vaardiepte voor beroepsscheepvaart. Geef aan welke bijdrage (de onderdelen van) het voornemen kunnen leveren aan de oplossing van de gesignaleerde knelpunten (afzonderlijk en in combinatie).

Beschrijf de verwachte effecten op de sedimentatie, de erosiepatronen en de dwarsstroming, en de eventuele consequenties daarvan voor de scheepvaart.

4.4 Natuur

Gebiedsbescherming: Natura 2000

De Natura 2000-gebieden Leudal en Swalmdal die nabij het plangebied liggen, omvatten beide beekdalecosystemen en zijn daarom hydrologisch gevoelig. Maak duidelijk of het initiatief kan leiden tot effecten op het grondwatersysteem (zie hierboven) en hoe deze effecten kunnen doorwerken op gevoelige habitats en soorten in deze gebieden. Ga na of er ook stikstofgevoelige habitats aanwezig zijn en beschrijf welke effecten die kunnen ondervinden van de verschillende onderdelen van het voornemen. De bever is in beide gebieden een habitatsoort: beschrijf hoe het voornemen uitwerkt op de (meta)populatie van dit dier in dit deel van Midden-Limburg. Ga ook in op eventuele andere effecten die kunnen doorwerken op de Natura 2000-gebieden. Gebruik de huidige feitelijke situatie als referentiepunt bij de beoordeling van deze effecten. Wanneer er geen zekerheid bestaat dat de natuurlijke kenmerken en waarden in deze gebieden onaangetast blijven, maak dan een Passende beoordeling van het voornemen.

Gebiedsbescherming: ecologische hoofdstructuur (EHS)

De EHS overlapt met een aanzienlijk deel van het plangebied, deels in de vorm van bestaande reservaten zoals Bouxweerd en deels als natuurontwikkelingsgebied. Vergelijk de natuurdoelen die voor het gebied zijn opgesteld (zie paragraaf 2.2 van dit advies) met de aanwezige habitats en soorten, zoals akkervogels¹⁷. Geef aan hoe het voornemen uitwerkt op deze habitats en soorten maar ook welke nieuwe habitats en leefgebieden er door het voornemen tot ontwikkeling worden gebracht en welk (opvolgend) natuurbeheer daarvoor wordt ingezet. Geef aan hoe deze natuurontwikkeling zich verhoudt tot de doelen en via welke tijdstappen

¹⁷ Door de Stichting Studiegroep Leudal en de Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg wordt, onder verwijzing naar het Provinciaal Natuurbeheerplan, gewezen op de goed ontwikkelde akkervogelgemeenschap in het Buggenumse Veld. Verder moeten naar hun oordeel effecten op onder andere das, steenuil en veldleeuwerik worden onderzocht.

zij tot stand komt. Dit laatste is onder meer van belang omdat effectieve compensatie van te vergraven leefgebieden, vereist dat nieuwe leefgebieden tijdig aanwezig zijn.¹⁸

Soortbescherming

Beschrijf welke door de Flora- en faunawet beschermde soorten te verwachten zijn in het plangebied, waar zij voorkomen en welk beschermingsregime voor de betreffende soort geldt. Beschrijf hoe het voornemen op hen uitwerkt en hoe eventuele negatieve effecten zoveel mogelijk worden vermeden of verzacht.

4.5 Woon en leefmilieu

Geef aan of voor de aspecten luchtkwaliteit, (laagfrequent) geluid, trillingen als gevolg van winning en externe veiligheid nieuwe knelpunten te verwachten zijn en of bestaande knelpunten worden opgelost. Indien uit de effectbeoordeling knelpunten naar voren komen dient in het MER te worden beschreven welke maatregelen beschikbaar zijn om negatieve effecten te voorkomen of te beperken.

4.6 Cultuurhistorie

De beschrijving van de aantasting van archeologische waarden in het MER moet minimaal zijn gebaseerd op een vlakdekkend bureauonderzoek archeologie conform de kwaliteitsnorm Nederlandse archeologie. Daarin moet het oppervlak van het nieuw te ontgraven deel van het plangebied worden onderzocht. Betrek in het onderzoek ook de archeologie van de Tweede Wereldoorlog. Al het voorgaande is nodig om te motiveren hoe de versturende werking van de ontgronding wordt afgestemd op het geldend archeologiebeleid van de gemeente(n) en de provincie. Uit dit bureauonderzoek, zo nodig in combinatie met eerder uitgevoerde onderzoeken¹⁹, zal een duidelijk beeld naar voren moeten komen hoe bij de ontgronding zal worden omgegaan met de aanwezige archeologische waarden.

Als gevolg van de ontgronding en de herinrichting zal een totaal nieuw cultuurlandschap ontstaan met daarin nieuwe gebruiksfuncties en een andere ruimtelijke kwaliteit. Breng om die veranderingen te beoordelen eerst het bestaande cultuurlandschap in het plangebied in kaart en waardeer karakteristieke elementen en structuren. Ga ook in op de geomorfologie en aardkundige waarden in het plangebied. Geef vervolgens inzicht in de (positieve en negatieve) effecten van het voornemen op die elementen en structuren. Kaartbeelden en visualisaties zijn daarbij belangrijk voor een goede informatieoverdracht.

¹⁸ Ook de Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg geeft aan dat versterking van natuurwaarden een plaats moet krijgen in het MER en wijst op de compensatieopgave die voortkomt uit de ontwikkelingen die zijn voorzien in het studiegebied.

¹⁹ Zoals Plangebied Hanssum 2013 en Leudal-Hanssum/Kartering Plus 2015,

5. Overige aspecten

5.1 Leemten in milieu-informatie

Het MER moet aangeven over welke milieuaspecten onvoldoende informatie kan worden opgenomen door gebrek aan gegevens. Spits dit toe op milieuaspecten die in verdere besluitvorming een belangrijke rol spelen, zodat de consequenties van het tekort beoordeeld kunnen worden. Geef ook aan of dat wat ontbreekt, op korte termijn kan worden ingevuld.

5.2 Evaluatieprogramma en implementatie van maatregelen

Geef in het MER inzicht in:

- de wijze waarop en wanneer de daadwerkelijke effecten van het voornemen en de effectiviteit van maatregelen worden gecontroleerd en geëvalueerd. Beschrijf daartoe het actuele monitoringprogramma en (de achtergronden van) de aanpassingen die worden voorzien of overwogen. Noteer niet alleen de (typen) metingen of observaties, maar ook de methoden die worden gebruikt om een beeld van de effecten te verkrijgen;
- welke maatregelen 'achter de hand' beschikbaar zijn als in de praktijk de voorgeschreven grenzen aan milieueffecten worden overschreden.

5.3 Vorm en presentatie

Bijzondere aandacht verdient de presentatie van de vergelijkende beoordeling van de alternatieven. Presenteer de vergelijking bij voorkeur met behulp van tabellen, figuren en kaarten.

Zorg ervoor dat:

- het MER zo beknopt mogelijk is, onder andere door achtergrondgegevens niet in de hoofdttekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst zijn opgenomen;
- recent, goed leesbaar kaartmateriaal is gebruikt, met duidelijke legenda.

BIJLAGE 1: Projectgegevens reikwijdte en detailniveau MER

Initiatiefnemer: Kuypers Kessel B.V. en het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Leudal

Bevoegd gezag: gemeenteraad van de gemeente Leudal (coördinerend) en het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg

Besluit: wijzigen van het bestemmingsplan en verlenen van een ontgrondingenvergunning

Categorie Besluit m.e.r.: project-m.e.r. en plan-m.e.r. vanwege kaderstelling voor categorie C16.1 en vanwege passende beoordeling

Activiteit: winnen van bouwstoffen in de uiterwaarden van de Maas die zijn gelegen in de gemeenten Leudal en Peel-en-Maas

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure: 10 maart 2015

ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 11 maart t/m 22 april 2015

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 12 maart 2015

advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 13 mei 2015

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

ir. A.J. Blik

dr. R.M. van Heeringen

ir. D.L.J. Heikens

drs. A. van Leerdam

dr. J. Lembrechts (werkgroepsecretaris)

mr. C.Th. Smit (voorzitter)

Werkwijze Commissie bij advies reikwijdte en detailniveau:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De Commissie heeft de hierna genoemde informatie van het bevoegd gezag ontvangen. Deze informatie vormt het uitgangspunt van haar advies. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de Commissie een locatiebezoek afgelegd. Meer informatie over de werkwijze van de Commissie vindt u op www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- Notitie reikwijdte en detailniveau Wijnaerden, gebiedsontwikkeling Maasoever Neer-Bugenum, Grontmij Nederland B.V., 11 februari 2015.

De Commissie heeft kennis genomen van 11 zienswijzen en adviezen, die zij tot en met 12 mei 2015 van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Zij heeft deze, voor zover relevant voor m.e.r., in haar advies verwerkt.

**Advies over reikwijdte en detailniveau van het
milieueffectrapport Wijnaerden, gebiedsontwikkeling
Maasoever Neer-Buggenum, gemeente Leudal**

ISBN: 978-90-421-4084-4

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

W www.commissiemer.nl

